

Tilsynserklæring for skoleåret 2025/2026 for Vester Skerninge Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 427010	Skolens navn: Vester Skerninge Friskole
----------------------	--

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Bent Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
16-01-2026	8.kl	Filosofi	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	9.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	6.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	7.kl	Tysk	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	4.kl	HiRelSa	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	9.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	8.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen
16-01-2026	Alle klasser	Morgensamling	Praktiske/musiske fag	Bent Hansen
23-01-2026	2.kl	Filosofi	Humanistiske fag	Bent Hansen
23-01-2026	2.kl	Matematik	Naturfag	Bent Hansen
23-01-2026	4.kl	Matematik	Naturfag	Bent Hansen
23-01-2026	1.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
23-01-2026	0.kl	Matematik	Naturfag	Bent Hansen

23-01-2026	2.kl	Fortælling	Humanistiske fag	Bent Hansen
23-01-2026	9.kl	Gaia	Naturfag	Bent Hansen
23-01-2026	3.kl	Gaia	Naturfag	Bent Hansen
23-01-2026	Alle klasser	Morgensamling	Praktiske/musiske fag	Bent Hansen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Fagplaner & årsplaner

Skolen følger Fælles Mål, som kan ses på skolens hjemmeside.

Det er mit indtryk, at Fælles Mål også bliver anvendt i mere indirekte form, gennem brug af bogsystemer, undervisningsforløb og digitale platforme.

Der er kommet mere ensartethed i årsplanerne, hvor flere også angiver mål og referencer til fælles mål. De er grundigere og beskriver også forventninger til elevernes udbytte.

Fysisk

I de fleste klasser er det tydeligt, at der også gøres en didaktisk indsats for at gøre klasserummet til et lærerum med faglige plakater, elevproduktioner og inspirerende billeder, som understøtter læringen i de forskellige fag

Uderummet er stort og rummer mange muligheder for fysisk udfoldelse, leg og opdagelse, som bruges meget i både pauser, i SFO/Koloritten, samt undervisningen.

Lærerne er dygtige til at skabe variation i undervisningen, så eleverne også får bevæget sig fysisk.

Psykisk miljø

På lærerværelset foregår der en let samtale og elever/klasser beskrives positivt, ligesom man også mere dvæler ved situationer, der lykkes fremfor dem, hvor det går galt.

Der er en venlig og imødekommende stemning fra elever, lærere og ledelse.

Allerede sidste år oplevede jeg en begyndende forandring i klasserne, hvilket i år for alvor er slået igennem. Der er mere arbejdsro, stemningen er lettere, der foregår mindre diskussion om undervisningen og eleverne synes at købe ind på den undervisning og de aktiviteter, de tilbydes.

Jeg har ikke oplevet elever, der melder sig ud og bare sidder eller ikke laver noget.

Der foregår tydelig klasseledelse, og samvær mellem lærere og elever foregår respektfuldt, til tider humoristisk og hvor lærerne også forsøger at udfordre elevernes holdninger/antagelser.

Skolen har prioriteret flere lærere i klasserne, så der mange steder er to lærere. Det har medvirket til mere ro i de timer, jeg har overværet.

Skolen har en beskrevet trivselsstrategi og en anti-mobbe-politik, som er tilgængelig på skolens hjemmeside.

Der er en meget grundig evalueringsplan for skolens samlede evalueringstilbud og kan ligeledes ses på skolens hjemmeside. Skolen er også forpligtet på at offentliggøre resultatet af sin løbende evaluering af skolens samlede virksomhed. Denne del kan ses på hjemmesiden.

Der er også en meget grundig indsatsplan for 2023-2026, hvor en række indsatsområder som f.eks. Bære- og væredygtige fællesskaber, bæredygtig biodiversitet, lokal ungdomsskole, bæredygtig energi og miljø på skolen og oprettelse af børnehave.

Skolen har en handleplan for samarbejdet ved uhensigtsmæssige handlinger på individniveau.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

Der er generelt et stort fokus på sprog i alle dets afskygninger.

Elevernes sprog indbyrdes, hvor der har været et stort fokus fra lærernes side at gøre eleverne opmærksomme på, at sproget er hvad det skaber. At drillende eller humoristiske kommentarer kan opfattes som alt andet end muntre udsagn. Det har også været et mål at give eleverne redskaber til at sige fra og at man skrider ind, når sproglige grænser overskrides. Lærerne giver selv udtryk for, at der er sket en mærkbar positiv forandring i elevernes sprog indbyrdes og overfor lærerne. Det synes jeg også selv at have bemærket.

Der er et stort fokus på at give eleverne på alle klassetrin og i de fleste fag et fagsprog, ligesom de animeres til at bruge deres hverdagsprog til at beskrive f.eks. naturvidenskabelige iagttagelser. Brugen af fagsproget sker løbende og som en integreret del af den daglige samtale.

Eleverne møder også sproget i forskellige sammenhænge og også forskellige sprogtyper. Et poetisk sprog i fortælling, der får lov til at stå for sig selv og som ikke altid skal forklares, ligesom de også møder det i sangene til morgensamlingen og i undervisningen. De oplever at forskellige fag har deres fagsprog, som forsøger at begribe, sanser og forklarer verden ud fra forskellige perspektiver.

De oplever at sprog også kan være "fremmed" og bygge bro til andre kulturer i fremmedsprogene, hvor jeg godt kunne tænke mig, at lærerne talte endnu mere fremmedsprog til hverdagsyttringer, der bruges 100 gange på et skoleår, så de i højere grad oplever at skulle bruge deres strategier til at forstå og udtrykke sig.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Der er et stort fokus på det humanistiske fagområde både indholds- og formmæssigt. Det foregår både i undervisningen, hvor der er stort fokus på at præsentere eleverne for indhold og problemstilling, der både dækkes af fælles mål, litteraturkanoner mm., som behandles på et rationelt plan, men der er i lige så høj grad også et fokus på at bruge området til at give eleverne input til også at tale til deres fantasi og følelser. Der tilrettelægges også efter, at eleverne er medskabende. Det humanistiske fagområde rummer ikke kun et stort potentiale videns- og kompetencemæssigt, men rummer også en spørgende tilgang, der ikke altid kan besvares med et præcist svar. Hver uge bruges morgensamlingen f.eks. til at stille filosofiske spørgsmål, som bagefter drøftes i alle klasser på alle trin, og hvor lærerne faciliterer en undrende og spørgende tilgang, hvor eleverne opmuntres til at "tænke" højt, at udtrykke tvivl og at forholde sig til komplekse og etiske spørgsmål.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Der er stort fokus på både fagets indhold, på at give eleverne et fagsprog og på at formidle et naturvidenskabeligt videnskabssyn, ligesom eleverne også skal afprøve hypoteser og undersøge sammenhænge gennem forsøg og eksperimenter, der hele tiden sker i relation til relevant teori. Det kan både være, at teorien er udgangspunktet for en undersøgelse ligesom eleverne på baggrund af observationer og undersøgelse skal tænke sig frem til mulige forklaringer.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Det praktisk-musiske spiller en stor rolle i skolens hverdag og undervisning. Der tænkes ofte praktisk-musiske elementer ind i undervisningen. På indskolingsniveau er der et børnekor og hver morgen til morgensamling synges der forskellige sange, der både motiveres og akkompagneres af flere musikspillende lærere på et højt niveau. På udvalgte morgensamlinger optræder både elever og ansatte med musik og små dramatiske præsentationer. Det sker helt nede fra de mindste klasser til udskolingsklassen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Lærernes årsplaner angiver struktur, temaer, arbejdsformer, modaliteter og hvornår der arbejdes med dem. Enkelte planer angiver overordnede mål og der henvises mere til fagplaner og angiver, hvilke kompetencer, der skal arbejdes med. Der er kommet en større ensartethed over årsplanerne.

Der arbejdes med forskellige genrer, udtryksformer og der er også fokus på multimodalitet, dvs. andre medier. Skolen har flere uddannede læsevejledere, der både agerer som vejleder for kollegerne og varetager fagligt løft af især indskolings elever med læsevanskeligheder. Diagnostiske test bruges ikke på klasserne, men kun til den enkelte elev, hvis der er mistanke om faglige udfordringer.

Min vurdering er, at dansk lever op til Fælles Mål og står mål med det, som der forventes, ligesom der også tilbydes vidtrækkende hjælp til lærere og elever.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Lærernes årsplaner angiver temaer, og hvornår der arbejdes med dem. Enkelte planer angiver overordnede mål, men der henvises ikke til fagplaner eller angives, hvilke kompetencer, der skal arbejdes med.

Der er formuleret nogle fælles didaktiske overvejelser og teser for matematik på skolen.

Skolen har flere uddannede matematikvejledere, der både agerer som vejleder for kollegerne og varetager fagligt løft af især indskolings elever med læsevanskeligheder. Diagnostiske test bruges ikke på klasserne, men kun til den

enkelte elev, hvis der er mistanke om faglige udfordringer.

Min vurdering er, at matematik lever op til Fælles Mål og står mål med det, som der forventes, ligesom der også tilbydes vidtrækkende hjælp til lærere og elever.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Alle klassernes årsplaner og undervisning er i fin tråd med fælles mål, som opnås med temaer, som både rummer historiske, kulturelle og samfundsmæssige emner og problemstillinger fra forskellige engelsktalende lande, og som også tager udgangspunkt i elevernes egen livsverden. Der er også fokus på, at eleverne tidligt selv laver små fremlæggelser, hvilket udvikles gennem årgangene.

Der er meget fokus på at skabe et trygt rum, hvilket der synes at være større fokus på, end at eleverne i højere grad oplever læreren tale mere engelsk.

Min vurdering er, at engelsk lever op til Fælles Mål og står mål med det, som der forventes.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

Årsplaner og undervisning er i fin tråd med fælles mål.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter.

Vester Skerninge Friskole har en fond, som modtager dels midler fra skolen – 15.000/år, samt overskud fra diverse arrangementer. Den udlodder årligt midler til fællesskabsfremmende initiativer og kan alene søges af elever på Vester Skerninge Friskole gennem en demokratisk proces. Det foregår i elevrådets regi, hvor eleverne støttes og opmuntres til at tage ansvar for en retfærdig og gennemskuelig proces.

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i elevrådet, hvor 1-2 fra hver klasse sidder i elevrådet, hvor der er 2 lærere med som tovholdere. De afholder møder ca. 1 gang pr. måned, og har til opgave at fremme fællesskaberne på friskolen.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Jeg vurderer også, at Vester Skerninge Friskole i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det er både et tema i de forskellige fag, men også et gennemgående tema i elevernes, forældrenes og de ansattes samvær.

Der har været et stort fokus på elevernes sprog fra lærernes side, hvor de gør eleverne opmærksomme på, at sproget er hvad det skaber. At drillende eller humoristiske kommentarer kan opfattes som alt andet end muntre udsagn. Det har også været et mål at give eleverne redskaber til at sige fra og at man skrider ind, når sproglige grænser overskrides. Lærerne giver selv udtryk for, at der er sket en mærkbar positiv forandring i elevernes sprog indbyrdes og overfor lærerne. Det synes jeg også selv at have bemærket.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Der foregår som udgangspunkt ikke nogen opdeling af køn i pædagogisk eller didaktisk sammenhæng. Tværtimod inddrages samarbejde mellem drenge og piger som et middel og mål, ligesom andre organisationsformer, hvor det giver mening.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Ligestilling er et stort tema i den daglige undervisning i alle afskygninger.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i elevrådet, hvor 1-2 fra hver klasse sidder i elevrådet, hvor der er 2 lærere med som tovholdere. De afholder møder ca. 1 gang pr. måned, og har til opgave at fremme fællesskaberne på friskolen. Der er afsat tid og ressourcer til at give elevrådet gode arbejdsforhold.

Vester Skerninge Friskole har en fond, som modtager dels midler fra skolen – 15.000/år, samt overskud fra diverse arrangementer. Den udlodder årligt midler til fællesskabsfremmende initiativer og kan alene søges af elever på Vester Skerninge Friskole gennem en demokratisk proces. Det foregår i elevrådets regi, hvor eleverne støttes og opmuntres til at tage ansvar for en retfærdig og gennemskuelig proces.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Friskolen har skærpet underretningspligt, ligesom alle andre skoler og når der laves underretninger, går det gennem den pædagogiske leder. Der arbejdes efter en fast model som er skrevet ind i personalemappen.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Der arbejdes efter en fast model som er skrevet ind i personalemappen.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik og engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, hvilket også er tilfældet med de øvrige fag jeg har overværet. Jeg har haft samtaler enkelte elever, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau.

Jeg vurderer også, at Vester Skerninge Friskole i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

Dette er min sidste tilsynsrapport for Vester Skerninge Friskole og i den anledning kan jeg efter fire års tilsyn gøre en form for status. Samlet set har jeg set en udvikling, hvor skolen har taget livtag med de udfordringer, som uvægerligt dukker op på alle skoler.

Jeg har oplevet en udvikling, hvor der er kommet mere ro i klasserne på tværs af alle årgangene. Jeg oplever færre afbrydelser og konflikter i timerne (det være sig konflikter mellem elever, diskussioner mellem elever/klasser og lærere). Jeg ser ikke længere elever, der melder sig ud. Det kunne være et resultat af større fokus på de bæredygtige fællesskaber, flere lærere i timerne, men også en tydeligere markering af, hvad der accepteres og hvad der ikke accepteres på tværs af klasser og årgange.

Jeg oplever også en højere grad af ensartethed ifht. at håndtere udfordringer, ligesom der også er sket en udvikling henimod grundigere og mere fyldestgørende årsplaner, hvilket gør, at de bliver et bedre arbejdsredskab for lærerne og for mig. Foruden at fortælle, hvad der arbejdes med af emner, beskriver de også i højere grad, hvad der vil opnås og hvilke kompetencer eleverne skal få gennem undervisningen.